

Regionplan för Svenska Missionskyrkans missionssamarbete med Latinamerika 2010-2014

Riktlinjer och målsättning för Svenska Missionskyrkans internationella missionssamarbete

Svenska Missionskyrkans ambition är att verksamheten skall präglas av en helhetssyn på världen, människan och missionsuppdraget. Denna helhetssyn uttrycks i kyrkans konstitution där det bl.a. står: "Till kyrkans väsen hör att leva i mission och alltid vara på väg utanför sig själv till hela skapelsen." Missionskyrkan strävar efter att se missionen i Sverige och andra delar av världen som en enhet. Gemensamt ansvar, ömsesidigt beroende och ömsesidigt lärande inom den universella kyrkan är centrala begrepp.

I policydokumentet "Evangelium åt alla", som regelbundet uppdateras, beskrivs utförligt Svenska Missionskyrkans uppfattning om det internationella uppdraget.

Några huvudpunkter:

- *Den teologiska utgångspunkten* är att det hör till kyrkans väsen att leva i mission.
- Missionsuppdraget är en helhet som beskrivs i tre dimensioner:
 - genom evangelisation bär kyrkan vittnesbörd om Kristus
 - genom diakoni tjänar den medmänniskorna och hela skapelsen
 - genom gemenskap upprättas människor och uppmuntras att bruka sin mångfald av gåvor

Tillsammans med andra vill kyrkan vara en profetisk röst i samhället och hävda rättfärdighet, frihet, demokrati och mänskliga rättigheter. Till grund för detta ligger en övertygelse om människans värde och värdighet, med förmåga till eget ansvar och ställningstagande.

Med utgångspunkt från de tre ovan beskrivna dimensionerna i missionsuppdraget har *fyra arbetsområden* prioriterats för det internationella arbetet:

- **Evangelisation** – i områden med svag kristen närvaro, i regel tillsammans med lokala och regionala partners.
- **Församlingsutveckling** – bl.a. genom stöd till utbildning, forskning och organisationsutveckling.
- **Fred och försoning** – aktivt försoningsarbete inom områden med krig och öppna konflikter, inte minst när det gäller etniska och religiösa motsättningar där religionsdialogen är ett viktigt medel för fredlig samlevnad.
- **Samhällsbyggande** – genom utbildning, hälso- och sjukvård och andra sociala insatser samt genom att hävda mänskliga rättigheter och stödja människor att organisera sig själva, utveckla demokrati och skapa möjligheter till försörjning.

I allt samarbete ska hänsyn tas till följande faktorer:

Ömsesidighet, ekumenik, rättvisa, jämställdhet, demokrati, miljö och Hiv/Aids.

För en mer detaljerad målplan för Svenska Missionskyrkan hänvisas till Målbild 2012 samt årliga verksamhetsplaner.

Målsättning för Svenska Missionskyrkans missionssamarbete i Latinamerika 2010 – 2014

Svenska Missionskyrkans Latinamerikasamarbete syftar till att stödja Guds Mission i Latinamerika, särskilt via systerkyrkorna i Ecuador och Nicaragua och genom att ta del av utmaningar från systrar och bröder i och från Latinamerika för arbetet i Sverige.

Bakgrund – Kort missionshistoria

Det var andra världsdelar än Latinamerika som stod i blickpunkten vid den stora världsmissionskonferensen i Edinburgh år 1910. Fyrahundra år av katolsk närvaro på subkontinenten hade inneburit att det kristna budskapet slagit rot och burit frukt, och när man för hundra år sedan ville aktualisera missionsuppdraget riktades blickarna istället mot andra världsdelar och områden med svag eller ingen kristen närvaro. Men sex år senare togs ändå initiativ till en missionskonferens i Panama för att uppmärksamma behovet av ett evangeliskt missionsarbete i Latinamerika. En historisk konferens på Kuba 1929 underströk också de protestantiska kyrkornas del i missionsuppdraget. Idag är dessa kyrkor – oftast benämnda de evangeliska kyrkorna – en stark kraft med en självklar närvaro i de latinamerikanska länderna.

Amerikanska Missionsförbundet (Evangelical Covenant Church - ECC) var en av många missioner som riktade blickarna mot Latinamerika efter Andra Världskriget. Ett arbete inleddes i Ecuador 1947. Tjugo år senare aktualiserades frågan om missionsinsatser i Latinamerika inom Svenska Missionsförbundet. Vid Generalkonferensen 1967 fattades beslut om samarbete med Evangeliska Förbunds kyrkan i Ecuador, som hade bildats som ett resultat av ECCs arbete. Det gick sedan tre år av besök i landet och planering i Sverige innan de första missionsarbetarna sändes ut år 1970.

Redan i mitten av 1800-talet hade missionärer från tyska Herrnhut inlett ett missionsarbete på den karibiska kusten av Nicaragua. Efter Första Världskriget tog amerikanska missionärer över arbetet. Den självständiga Moravakyrkan i Nicaragua grundades år 1974. Under de följande åren kom den att hamna mitt i den svåra inrikespolitiska krisen i landet, som övergick i fullt krig under 1980-talet. I samband med återuppbyggnaden efter kriget fick Svenska Missionsförbundet kontakt med Moravakyrkan och inledde ett samarbete 1992 som ekumenisk partner.

Under senare delen av 1980-talet hade andra kontakter tagits om samarbete i Centralamerika. Det gällde främst det ekumeniska forskningsinstitutet DEI samt stiftelsen Nairi som arbetar med miljö- och indianfrågor, båda i Costa Rica. Samarbetet med DEI pågick till 2005. Pågående projekt med Nairistiftelsen avslutas under 2010.

Fortsättning i ömsesidighet

Fyrtio år av samarbete i Latinamerika är i ett missionshistoriskt perspektiv ingen lång tid men vittnar ändå om trohet och uthållighet i gemenskap och solidaritet med kyrkor och

organisationer i de tre länder som varit aktuella: först Ecuador och sedan även Costa Rica och Nicaragua. Missionssamarbetet har varit berikande för alla parter. I Sverige har församlingar och SMU-föreningar med glädje engagerat sig.

Svenska Missionskyrkan och equmenia går nu vidare med betoning på ett ömsesidigt samarbete med Förbundskyrkan i Ecuador och Moravakyrkan i Nicaragua i enlighet med de avtal som Missionskyrkan har med dessa båda kyrkor. Det är viktigt att deras andliga tradition och rikedom får leva vidare och även berika oss som samarbetande kyrka. Vi ser oss som en del i ett nätverk där vi också kan komma att samarbeta i projekt med relaterade kyrkor och organisationer. Här finns till exempel de spanskspråkiga Förbundskyrkornas gemenskap (Confraternidad de las Iglesias del Pacto Evangélico – CIPE) och andra kyrkor som samarbetar med våra systerkyrkor i Ecuador och Nicaragua. Vi vill även följa upp insatserna i Costa Rica genom att utvärdera och summera våra erfarenheter inom de teman som varit viktiga där: ursprungsbefolkningar, etnisk mångfald och miljö.

Ecuador

Missionskyrkans insatser i Ecuador under fyrtio år i samarbete med Förbundskyrkan har skett på en rad områden:

- Evangelisation och församlingsbyggande
- Teologisk utbildning och undervisning
- Ungdomsarbete och volontärinsatser i samarbete mellan SMU/equmenia och Förbundskyrkans unga (JNJ)
- Lärjungaskolan Apg29 i samverkan mellan kyrkorna och ungdomsförbunden
- Sjuk- och hälsovård
- Utvecklingsinsatser: teknisk utbildning, byutveckling, lantmäteri, vatten, radio
- Humanitärt arbete vid katastrofer
- Skolbyggnation och stöd till skolverksamhet i fattiga områden

I enlighet med Förbundskyrkans planering och prioriteringar och i samverkan med övriga samarbetskyrkor vill vi gå vidare på följande områden:

A: Evangelisation och församlingsbyggande

Vi vill stödja den satsning på pionjärevangelisation som Förbundskyrkan står inför, utvecklingen av den teologiska utbildningen samt fördjupningen och tillväxten inom Förbundskyrkan. Vi vill bidra till förstärkningen av kyrkans eget ledarskap genom olika former av stöd och vidareutbildning.

Det gemensamma arbetet bland latinamerikaner i Spanien pågår under ytterligare ett par år innan beslut tas om fortsättning.

B: Utvecklingssamarbete

Förbundskyrkans stiftelse för samhällsutveckling (FACE) har de senaste åren arbetat med organisationsförstärkning och strategisk planering. Missionskyrkans och SMU/equmenias fortsatta huvudmannaskap i FACE bör prövas och föras upp på dagordningen i samtalen mellan kyrkorna. Samtidigt vill vi fortsatt vara med att på olika nivåer inom Förbundskyrkan förstärka perspektivet "hela människan" (på spanska "misión integral"), inte minst i de lokala

församlingarna. Det Hiv/aids-förebyggande arbete som pågår syftar till att ge församlingarna redskap för att arbeta med en angelägen samhällsfråga, vilket även gäller miljöarbetet. Inför kommande projekt är det viktigt att Förbunds kyrkan med FACE formulerar sig tydligt om den fortsatta inriktningen i medvetenhet om hur svenskt utvecklingsarbete ser ut, formuleras och administreras. Det är särskilt viktigt att FACE utökar sin kontaktyta genom nätverkande och genom att söka alternativ projektfinansiering.

C: Medarbetare och utbyten

Vi vill verka för ett ökat utbyte mellan våra kyrkor. Missionsarbetare ställs till förfogande för arbete inom Förbunds kyrkan och medarbetare från Ecuador erbjuds möjligheten till studiebesök eller arbete i Sverige.

D: Skolverksamhet

I det nuvarande politiska läget i Ecuador är det osäkert vad som händer med de icke-statliga skolorna, vilka förutsättningar de får för att leva vidare och vilken inriktning de bör ges. Vi vill vara med och bidra till att insatserna på detta område följs upp och förstärks och tillsammans med Förbunds kyrkan söka lösningar både på kort sikt och i ett lite längre perspektiv. Vi planerar inte att delta i några nya skolprojekt.

E: Ungdomsarbete

Förbunds kyrkans unga (JNJ) har haft en glädjande utveckling på många områden, med starkt stöd från SMU/equemenia inom koordinering, scout, idrott och praktikantarbete i Ecuador och i Sverige. Detta samarbete kommer att fortsätta. JNJ och equemenia har genomfört lärjungaskolan Apg29 tillsammans med våra båda kyrkor. Vi vill fortsätta med att genomföra Apg29 tillsammans.

Nicaragua

Tjugo år efter att de första kontakterna togs med Moravakyrkan i Nicaragua kan vi konstatera att ett fruktbart samarbete utvecklats på flera områden:

- Teologisk distansutbildning
- Studiecetrum med teologiskt seminarium och universitetsfilial
- Bidrag och lärarstöd till Moravakyrkans teologiska seminarium
- Organisationsutveckling och strategisk planering inom kyrkan
- Volontär- och projektsamarbete mellan SMU och Moravakyrkans unga (AJECIM)
- Kapacitetsuppbyggnad för lokala ledare med betoning på kvinnor
- Utvecklingsarbete med Moravakyrkans institut för social utveckling (ADSIM)
- Humanitärt katastrofarbete

Samarbetet med Moravakyrkan i Nicaragua har åtföljts av återkommande överläggningar tillsammans med övriga stödjande kyrkor och organisationer. Vi vill arbeta för en utökad samordning i nätverkan mellan alla parter. Våra bidrag till kyrkans utveckling koncentreras till följande områden:

A: Teologisk utbildning

Stödet till den teologiska utbildningen anpassas till Moravakyrkans möjlighet att stå för en större del och till övriga samarbetspartners bidrag. Behovet av tillfälligt eller kontinuerligt externt lärarstöd definieras löpande. Under de två närmaste åren ges särskilt stöd till distansundervisningen i de geografiska områden där det finns stora behov av pastors- och ledarutbildning.

B: Missionsarbetare

Vi vill gärna pröva en missionsarbetarinsats inom Moravakyrkan med inriktning på några av områdena evangelisation, församlingsliv, pastorernas roll och situation samt barn och unga. Samtidigt söks former för ett utökat utbyte mellan våra båda kyrkor.

C: Organisationsutveckling

Vi ser ett fortsatt behov av organisationsförstärkning inom Moravakyrkan och ADSIM samt en strategi för ökad självfinansiering och ett ökat nätverkande. Utvecklingsarbetet måste integreras mer med andra initiativ inom Atlantkustregionen. Alternativ finansiering lokalt eller genom andra externa organisationer bör stödjas, samtidigt som nya projekt med svensk medverkan i någon mån kan förekomma även fortsättningsvis.

D: Ungdomsarbete

Vi ser en stor potential i Moravakyrkans ungdomsorganisation (AJECIM), men också stora behov av kristen fostran, organisering och medvetandegörande om kyrkans tjänande roll i samhället. I dialogen mellan AJECIM och equemenia kommer projekt att formuleras och genomföras för att möta dessa behov.

Övriga Latinamerika

A: Costa Rica

Samarbetet med Nairistiftelsen i Costa Rica kring miljö och människor i Barbilla, Kyrkornas regnskog, har under flera år handlat om ett stort skolboksprojekt, som nu befinner sig i sitt slutskede. Detta arbete till förmån för Cabécar-folket ska följas upp för att säkra resultatet av insatserna och sammanfatta mer än ett årtionde av kontakter med en ursprungsbefolkning som lever i en mycket prekär situation. Utvärdering och uppföljning kan komma att visa på nya behov av insatser från Missionskyrkans sida eller möjligheter att påverka till förmån för insatser från lokala myndigheter eller andra aktörer.

B: Tematiskt samarbete

Tillsammans med samarbetspartners i Latinamerika vill vi verka för att möjliggöra särskilda insatser, så som redan skett t ex med Moravakyrkan i Honduras eller Förbundskyrkan i Chile. Speciella temaområden kan också komma att uppmärksammas. Nära till hands ligger ursprungsbefolkningarnas situation, miljöarbetet, Hiv/aids-frågan, Apg29 och samarbetet inom ramen för CIPE.

Samarbetsavtal

Svenska Missionskyrkan har idag gällande samarbetsavtal med följande systerkyrkor:

- Trepartsavtal mellan Svenska Missionskyrkan, Evangeliska Förbunds kyrkan i Ecuador och Evangelical Covenant Church, signerat 2010.
- Moravakyrkan i Nicaragua, signerat 2004.

Andra samarbetspartners

- Fundación Adelanto Comunitario Ecuatoriano (FACE), Stiftelsen för Ecuadoriansk Samhällsutveckling, som grundades av Evangeliska Förbunds kyrkan i Ecuador, Svenska Missionsförbundet och SMU 1973.
- Confraternidad de Iglesias del Pacto Evangélico (CIPE), de spanskspråkiga Förbunds kyrkornas gemenskap, som bildades 1988.
- Asociación Instituto de Desarrollo Social de la Iglesia Morava (ADSIM), Moravakyrkans institut för social utveckling (Nicaragua).
- Nairistiftelsen, Costa Rica.

Samordning

Samordning av missionsarbetet sker inom Svenska Missionskyrkans Internationella Enhet. Övergripande ansvar ligger hos Internationella missionssekreteraren, ansvaret för det dagliga arbetet ligger hos regionsekreterare för Latinamerika, som håller kontakt med systerkyrkor och samarbetspartners i Latinamerika, samt missionsarbetare, volontärer och praktikanter.

En referensgrupp för Latinamerika, som stöd för de ansvariga för Latinamerikasamarbetet, sammanträder tre-fyra gånger per år. Till referensgruppen inbjuds tidigare missionsarbetare och praktikanter och andra med engagemang för Latinamerika, gärna någon representant för ekumenia och närstående kyrkor i den ekumeniska processen i Sverige. Missionsarbetare i regionen ska aktivt ges möjlighet att följa gruppens arbete.

I allt arbete kommer ömsesidighetsaspekten att vara en viktig komponent för att ge innehåll åt strävan till gränsöverskridande samarbete i mission.

Uppföljning och utvärdering

Internationella enheten och Latinamerikagruppen ansvarar för att regionplanen följs upp årligen samt justeras vid behov. Planen utvärderas under våren 2014.

Regionplan för Svenska Missionskyrkans missionssamarbete med Latinamerika fastställd av Kyrkostyrelsen 2010-03-13.